

Зміни до Правил ринку

1. У пункті 1.8.4 глави 1.8 розділу I:
  - 1) абзац перший після слова «виявлення» доповнити словами та знаком «дій, що можуть мати ознаки»;
  - 2) абзац другий після слова «маніпулювання» доповнити словами «та спроби маніпулювання»;
  - 3) абзац третій викласти в такій редакції:
«Діями, що можуть мати ознаки маніпулювання на ринку електричної енергії, щодо яких АР здійснюється аналіз, є:»;
  - 4) в абзаці шостому слово «містять» замінити словами «можуть мати» та слова «ознак маніпулювання» замінити словами та знаками «дій, що можуть мати ознаки маніпулювання,»;
  - 5) абзац дев'ятий після слова «ринку» доповнити словом «завідомо».
2. У розділі IV:
  - 1) пункти 2 та 3 глави 4.16 замінити чотирма новими пунктами 2 – 5 такого змісту:
    - «2) маржинальних цін балансуючої електричної енергії на завантаження;
    - 3) маржинальних цін балансуючої електричної енергії на розвантаження;
    - 4) цін балансуючої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі;
    - 5) цін балансуючої електричної енергії на завантаження в профіцитній системі.»;

2) в абзаці першому пункту 4.17.3 глави 4.17 цифри, знак та слова «4.16 цього розділу» замінити цифрами, знаками та словами «5.13 розділу V цих Правил».

3. У розділі V:

1) главу 5.13 викласти в такій редакції:

«5.13. Загальні принципи визначення цін на балансуєчому ринку

5.13.1. Балансуєчий ринок генерує основані на ОРЧ диспетчерські команди для одиниць надання послуг з балансування (у МВт) та основані на ОРЧ маржинальні ціни балансуєчої енергії (у грн/МВт·год), що використовуються для розрахунків за балансуєчу електричну енергії, включаючи активацію балансуєчої електричної енергії в реальному часі одиницями надання послуг з балансування відповідно до їх остаточних повідомлень про фізичний відбір/відпуск (у МВт·год).

Основані на ОРЧ маржинальні ціни балансуєчої електричної енергії визначаються в кожній зоні для кожної ОРЧ як:

1) за наявності дефіциту в зоні системи – найбільша ціна активованої пропозиції на балансуєчу електричну енергії на завантаження. Ця ціна є маржинальною ціною балансуєчої електричної енергії на завантаження ($MP_{z,rtu}^{up}$).

Якщо відсутні активації пропозицій на балансуєчу електричну енергії на завантаження або всі активовані пропозиції на балансуєчу електричну енергії на завантаження акцептовані як такі, що врегульовують системні обмеження в зоні, то маржинальною ціною балансуєчої електричної енергії на завантаження є середньоарифметичне значення наявних з тридцяти маржинальних цін балансуєчої електричної енергії на завантаження ($MP_{z,rtu}^{up}$) за аналогічні ОРЧ аналогічного розрахункового періоду, у яких така ціна була сформована, за попередні дев'яносто торгових днів;

2) за наявності профіциту в зоні системи – найменша ціна активованої пропозиції на балансуєчу електричну енергії на розвантаження. Ця ціна є маржинальною ціною балансуєчої електричної енергії на розвантаження ($MP_{z,rtu}^{dn}$).

Якщо відсутні активації пропозицій на балансуєчу електричну енергії на розвантаження або всі активовані пропозиції на балансуєчу електричну енергії на розвантаження акцептовані як такі, що врегульовують системні обмеження в зоні, то маржинальною ціною балансуєчої електричної енергії на розвантаження є середньоарифметичне значення наявних з тридцяти маржинальних цін балансуєчої електричної енергії на розвантаження ($MP_{z,rtu}^{dn}$).

за аналогічні ОРЧ аналогічного розрахункового періоду, у яких така ціна була сформована, за попередні дев'яносто торгових днів;

3) якщо зона системи є збалансованою (не перебуває в дефіциті або в профіциті) – ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 днів. Ця ціна є маржинальною ціною балансуючої електричної енергії на розвантаження та маржинальною ціною балансуючої електричної енергії на завантаження.

5.13.2. Наявність дефіциту, профіциту або збалансованості зони системи визначається таким чином:

1) для ОРЧ:

якщо $(ABE_{z,rtu}^{up} + REC_{z,rtu}) > ABE_{z,rtu}^{dn}$, то зона системи перебуває в дефіциті;

якщо $(ABE_{z,rtu}^{up} + REC_{z,rtu}) < ABE_{z,rtu}^{dn}$, то зона системи перебуває в профіциті;

якщо $(ABE_{z,rtu}^{up} + REC_{z,rtu}) = ABE_{z,rtu}^{dn}$, то зона системи є збалансованою,

де $ABE_{z,rtu}^{up}$ – активована балансуюча електрична енергія на завантаження в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год, що розраховується за формулою

$$ABE_{z,rtu}^{up} = \sum_{e \in Z} ABE_{e,z,rtu}^{up},$$

де $ABE_{e,z,rtu}^{up}$ – активована балансуюча електрична енергія на завантаження одиниці надання послуг з балансування e в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год, що розраховується за формулою

$$ABE_{e,z,rtu}^{up} = \sum AB_{e,z,rtu}^{up},$$

де $AB_{e,z,rtu}^{up}$ – активовані з ранжиру відповідно до алгоритму балансуючого ринку пропозиції на балансуючу енергію на завантаження одиниці надання послуг з балансування e в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год.

Для цілей цього пункту, пропозиції на балансуючу енергію на завантаження, акцептовані з поміткою відповідно до глави 4.19 розділу IV цих Правил, вважаються такими, що активовані з ранжиру відповідно до алгоритму балансуючого ринку;

$REC_{z,rtu}$ – обсяг примусового зменшення відбору електричної енергії на виконання оперативної команди або розпорядження (включаючи обсяги, відключені спеціальною автоматикою відключення навантаження) в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год, що розраховується за формулою

$$REC_{z,rtu} = \frac{REC_{z,t}}{4},$$

де $REC_{z,t}$ – обсяг примусового зменшення відбору електричної енергії на виконання оперативної команди або розпорядження (включаючи обсяги, відключені спеціальною автоматикою відключення навантаження) в зоні z за розрахунковий період t , МВт·год, який визначається ОСР у межах власної мережі для кожного розрахункового періоду t торгового дня d та надається ним до ОСП до 13:00 $d+1$ за формою та в порядку, що визначені та оприлюднені ОСП;

$ABE_{z,rtu}^{dn}$ – активована балансуєча електрична енергія на розвантаження в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год, що розраховується за формулою

$$ABE_{z,rtu}^{dn} = \sum_{e \in Z} ABE_{e,z,rtu}^{dn},$$

де $ABE_{e,z,rtu}^{dn}$ – активована балансуєча електрична енергія на розвантаження одиниці надання послуг з балансування e в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год, що розраховується за формулою

$$ABE_{e,z,rtu}^{dn} = \sum AB_{e,z,rtu}^{dn},$$

де $AB_{e,z,rtu}^{dn}$ – активовані з ранжиру відповідно до алгоритму балансуєчого ринку пропозиції на балансуєчу енергію на розвантаження одиниці надання послуг з балансування e в зоні z за ОРЧ rtu , МВт·год.

Для цілей цього пункту, пропозиції на балансуєчу енергію на розвантаження, акцептовані з поміткою відповідно до глави 4.19 розділу IV цих Правил, вважаються такими, що активовані з ранжиру відповідно до алгоритму балансуєчого ринку;

2) для розрахункового періоду:

якщо $(\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{up} + REC_{z,t}) > \sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{dn}$, то зона системи перебуває в дефіциті;

якщо $(\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{up} + REC_{z,t}) < \sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{dn}$, то зона системи перебуває в профіциті;

якщо $(\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{up} + REC_{z,t}) = \sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{dn}$, то зона системи є збалансованою.

5.13.3. Ціна небалансу для врегулювання небалансів електричної енергії ($IMSP_{z,t}$) у зоні визначається у грн/МВт·год як середньозважена ціна для кожного розрахункового періоду в такий спосіб:

1) якщо зона системи перебуває в дефіциті протягом розрахункового періоду, то

$$IMSP_{z,t} = \left| \frac{\sum_{rtu \in t} (ABE_{z,rtu}^{up} \cdot MP_{z,rtu}^{up})}{\sum_{rtu \in t} ABE_{z,rtu}^{up}} \right|,$$

де $MP_{z,rtu}^{up}$ – маржинальна ціна балансуєчої електричної енергії на завантаження в зоні z за ОРЧ rtu , грн/МВт·год;

2) якщо зона системи перебуває в профіциті протягом розрахункового періоду, то

$$\text{IMSP}_{z,t} = \left| \frac{\sum_{rtu \in t} (\text{ABE}_{z,rtu}^{\text{dn}} \cdot \text{MP}_{z,rtu}^{\text{dn}})}{\sum_{rtu \in t} \text{ABE}_{z,rtu}^{\text{dn}}} \right|,$$

де $\text{MP}_{z,rtu}^{\text{dn}}$ – маржинальна ціна балансуючої електричної енергії на розвантаження в зоні z за ОРЧ rtu , грн/МВт·год;

3) якщо зона системи є збалансованою протягом розрахункового періоду або якщо в дефіцитній системі обсяг активованої балансуючої електричної енергії на завантаження ($\sum_{rtu \in t} \text{ABE}_{z,rtu}^{\text{up}}$) протягом розрахункового періоду дорівнює нулю, то

$$\text{IMSP}_{z,t} = \text{PDAM}_{z,t},$$

де $\text{PDAM}_{z,t}$ – ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН у зоні z для розрахункового періоду t або у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 днів, грн/МВт·год.

5.13.4. На балансуючому ринку, крім маржинальних цін, зазначених у цій главі, використовуються ціни:

1) $\text{LABEO}_{z,t}^{\text{dn}}$ – ціна балансуючої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі в зоні z для розрахункового періоду t , грн/МВт·год, що визначається як найменша ціна активованої пропозиції на балансуючу електричну енергію на розвантаження в зоні z у розрахунковому періоді t .

Якщо відсутні активації пропозицій на балансуючу електричну енергію на розвантаження або всі активовані пропозиції на балансуючу електричну енергію на розвантаження акцептовані як такі, що врегульовують системні обмеження в зоні, то ціною балансуючої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі є середньоарифметичне значення наявних з тридцяти цін балансуючої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі ($\text{LABEO}_{z,t}^{\text{dn}}$) за аналогічні розрахункові періоди торгових днів, у яких така ціна була сформована, за попередні дев'яносто торгових днів;

2) $\text{LABEO}_{z,t}^{\text{up}}$ – ціна балансуючої електричної енергії на завантаження в профіцитній системі в зоні z для розрахункового періоду t , грн/МВт·год, що визначається як найбільша ціна активованої пропозиції на балансуючу електричну енергію на завантаження в зоні z у розрахунковому періоді t .

Якщо відсутні активації пропозицій на балансуючу електричну енергію на завантаження або всі активовані пропозиції на балансуючу електричну енергію на завантаження акцептовані як такі, що врегульовують системні обмеження в зоні, то ціною балансуючої електричної енергії на завантаження в профіцитній системі є середньоарифметичне значення наявних з тридцяти цін балансуючої електричної енергії на завантаження в профіцитній системі

($LABEO_{z,t}^{up}$) за аналогічні розрахункові періоди торгових днів, у яких така ціна була сформована, за попередні дев'яносто торгових днів.»;

2) пункт 5.14.5 глави 5.14 викласти в такій редакції:

«5.14.5. У кожній торговій зоні величина нарахування/списання коштів за активовану балансуєчу електричну енергію ($CINSTQ_{e,z,t}$) одиниці надання послуг з балансування, за кожен розрахунковий період обчислюється з урахуванням стану системи, визначеного відповідно до глави 5.13 цього розділу, у такий спосіб:

1) якщо зона системи перебуває в дефіциті протягом розрахункового періоду, то нарахування коштів за активовану балансуєчу електричну енергію на завантаження за цей розрахунковий період у зоні розраховується за маржинальною ціною балансуєчої електричної енергії на завантаження ($MSP_{z,t}^{up}$), а списання коштів за активовану балансуєчу електричну енергію на розвантаження за цей розрахунковий період у зоні розраховується за ціною балансуєчої електричної енергії на розвантаження в дефіцитній системі ($LABEO_{z,t}^{dn}$), тобто

$$CINSTQ_{e,z,t} = \begin{cases} MSP_{z,t}^{up} \cdot INSTQ_{e,z,t}, & \text{якщо } INST_{e,z,t} - FPQ_{e,z,t} > 0 \\ -LABEO_{z,t}^{dn} \cdot INSTQ_{e,z,t}, & \text{якщо } INST_{e,z,t} - FPQ_{e,z,t} < 0 \end{cases}$$

де $MSP_{z,t}^{up}$ – маржинальна ціна балансуєчої електричної енергії на завантаження в зоні z за розрахунковий період t , грн/МВт·год, яка визначається як середньозважена ціна за розрахунковий період t у кожній торговій зоні z , отримана з маржинальних цін балансуєчої електричної енергії на завантаження за кожен ОРЧ та активований обсягів балансуєчої електричної енергії на завантаження за кожен ОРЧ, та розраховується за формулою

$$MSP_{z,t}^{up} = \left| \frac{\sum_{rtu \in t} (\sum_{e \in z} ABE_{e,z,rtu}^{up}) \cdot MP_{z,rtu}^{up}}{\sum_{rtu \in t} \sum_{e \in z} ABE_{e,z,rtu}^{up}} \right|;$$

2) якщо зона системи перебуває в профіциті протягом розрахункового періоду, то нарахування коштів за активовану балансуєчу електричну енергію на завантаження за цей розрахунковий період у зоні розраховується за ціною балансуєчої електричної енергії на завантаження в профіцитній системі ($LABEO_{z,t}^{up}$), а списання коштів за активовану балансуєчу електричну енергію на розвантаження за цей розрахунковий період розраховується за маржинальною ціною балансуєчої електричної енергії на розвантаження ($MSP_{z,t}^{dn}$), тобто

$$CINSTQ_{e,z,t} = \begin{cases} LABEO_{z,t}^{up} \cdot INSTQ_{e,z,t}, & \text{якщо } INST_{e,z,t} - FPQ_{e,z,t} > 0 \\ -MSP_{z,t}^{dn} \cdot INSTQ_{e,z,t}, & \text{якщо } INST_{e,z,t} - FPQ_{e,z,t} < 0 \end{cases}$$

де $MSP_{z,t}^{dn}$ – маржинальна ціна балансуєної електричної енергії на розвантаження в зоні z за розрахунковий період t , грн/МВт·год, яка визначається як середньозважена ціна за розрахунковий період t у кожній торговій зоні z , отримана з маржинальних цін балансуєної електричної енергії на розвантаження за кожну ОРЧ та активованих обсягів балансуєної електричної енергії на розвантаження за кожну ОРЧ, та розраховується за формулою

$$MSP_{z,t}^{dn} = \left| \frac{\sum_{rtu \in t} (\sum_{e \in z} ABE_{e,z,rtu}^{dn}) \cdot MP_{z,rtu}^{dn}}{\sum_{rtu \in t} \sum_{e \in z} ABE_{e,z,rtu}^{dn}} \right|;$$

3) якщо зона системи є збалансованою впродовж розрахункового періоду, то нарахування та списання коштів за активовану балансуєную електричну енергію на завантаження та розвантаження за цей розрахунковий період у зоні розраховується за ціною купівлі-продажу електричної енергії на РДН за розрахунковий період ($PDAM_{z,t}$), тобто

$$CINSTQ_{e,z,t} = \begin{cases} PDAM_{z,t} \cdot INSTQ_{e,z,t}, \text{ якщо } INST_{e,z,t} - FPQ_{e,z,t} > 0 \\ -PDAM_{z,t} \cdot INSTQ_{e,z,t}, \text{ якщо } INST_{e,z,t} - FPQ_{e,z,t} < 0 \end{cases}.$$

4. В абзаці першому пункту 10.9 розділу X слова «всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді» замінити словами та знаками «в цьому розрахунковому періоді такими учасниками ринку (без урахування обсягу відпуску/відбору електричної енергії, здійсненого на виконання диспетчерських команд).».

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ